

ROMANIA

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

**Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele
minorităților naționale**

**București, 17 decembrie 2019
Nr. 4c-6/691**

PLx.573/2019

Conf. cu originalul

**BIROULUI PERMANENT
AL
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Vă înaintăm alăturat **RAPORTUL** asupra *proiectului de Lege privind statutul Limbii Semnelor Române*, trimis spre dezbateră în fond, Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, cu adresanr. **PLx.573/2019** din 28 octombrie 2019, înregistrat sub nr.4c-6/691 din 29 octombrie 2019.

Înraport de obiectul și conținutul său, proiectul de lege face parte din categoria legilor **ordinare**.

PREȘEDINTE

Iusein IBRAM

ROMANIA

Parlamentul României Camera Deputaților

Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele
minorităților naționale

București, 27noiembrie 2019
Nr. 4c-6/691

PLx.573/2019

RAPORT

asupraproiectului de Lege privind statutul Limbii Semnelor Române

În conformitate cu prevederile art. 95 din Regulamentul Camerei Deputaților, Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a fost sesizată, cu adresa nr. PLx.573/2019 din 28 octombrie 2019, spre dezbateră în fond, cu *proiectul de Lege privind statutul Limbii Semnelor Române*, înregistrat sub nr.4c-6/691 din 29 octombrie 2019.

Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a adoptat proiectul de lege, în ședința din 21 octombrie 2019, în condițiile art.75 alin.(2) teza a III-a din Constituția României.

Camera Deputaților este Cameră decizională, potrivit prevederilor art. 92 alin. (9) pct. 1 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu referire la prevederile art. 75 din Constituția României, republicată.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil inițiativa legislativă, conform avizului nr. 603/17.07.2019.

Consiliul Economic și Social a avizat nefavorabil inițiativa legislativă, conform avizului nr. 3435/02.07.2019.

Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a avizat nefavorabil inițiativa legislativă, conform avizului nr. 4c-11/308 din 12 noiembrie 2019.

Comisia pentru muncă și protecție socială a avizat favorabil proiectul de lege, conform avizului nr. 4c-9/694 din 26 noiembrie 2019.

Comisia pentru sănătate și familie a avizat favorabil proiectul de lege, conform avizului nr.4c-10/321 din 27 noiembrie 2019.

Proiectul de lege supus dezbaterii are ca **obiect de reglementare** recunoașterea Limbii Semnelor Române ca limbă maternă pentru persoanele surde și hipoacuzice din România.

În conformitate cu prevederile art.61 din Regulamentul Camerei Deputaților, membrii Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale au examinat proiectul de lege în ședința din data de 27 noiembrie 2019; la lucrări și-au înregistrat prezența 7 deputați, din totalul de 13 membri ai Comisiei.

În conformitate cu prevederile art.56 din Regulamentul Camerei Deputaților, la dezbateri a participat doamna deputat Ana Adriana Săftoiu, în calitate de inițiator al propunerii legislative.

În urma dezbaterilor și a opiniilor exprimate, membrii Comisiei au hotărât cu unanimitate de voturi să propună Plenului Camerei Deputaților **adoptarea proiectului de Lege privind statutul Limbii Semnelor Române, cu amendamente admise, prezentate în anexa care face parte din prezentul raport.**

În raport cu obiectul și conținutul său, proiectul de lege face parte din categoria **legilor ordinare.**

PREȘEDINTE,

Deputat Iusein IBRAM

SECRETAR,

Deputat Sergiu-Cosmin Vlad

Amendamente admise

Nr crt	Text adoptat de Senat	Text propus de comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
1.	Lege privind statutul Limbii Semnelor Române	Lege privind Limba Semnelor Române Autor: Comisia pentru drepturile omului	Pentru o reglementare corectă.
2.	Art.1.- România recunoaște existența și valoarea culturală și pedagogică a Limbii Semnelor Române, (LSR) ca limbă specifică a persoanelor surde și hipoacuzice.	Art.1.- Prin prezenta lege se recunoaște Limba Semnelor Române, denumită în continuare LSR , limba maternă specifică persoanelor surde și/sau hipoacuzice. Autor: Comisia pentru drepturile omului	Pentru precizia textului.
3.	Art.2. - Protecția și promovarea drepturilor persoanelor surde și hipoacuzice are la bază următoarele principii: a) Drepturile dobândite la naștere - se bazează pe principiul drepturilor fundamentale ale omului în ceea ce privește dobândirea limbii la naștere. Când este dobândit rapid, permite copiilor surzi să aibă o comunicare deplină, îmbunătățind abilitățile lor cognitive și sociale. Copiii surzi au nevoie de acces la limba semnelor de la naștere; b) Identitatea surdă -identifică persoanele surde și hipoacuzice ca aparținând unei comunități culturale și lingvistice care folosesc limba semnelor ca limbă naturala pentru a comunica; c) Accesibilitate — persoanele surde sau hipoacuzice au nevoie de acces la informații și servicii publice, cum ar fi asistența medicală, ocuparea forței de muncă, asistența socială sau orice alte servicii guvernamentale, prin intermediul interpretării limbii	Art.2. - În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarea semnificație: a) persoane surde și/sau hipoacuzice - persoane cu deficiențe de auz, lipsite total sau parțial de auz, care pentru a comunica utilizează LSR și un sistem de comunicare bilingv; b) comunitatea surdă - comunitate culturală și lingvistică la care își declară apartenența persoanele surde și/sau hipoacuzice, care se identifică prin folosirea LSR , ca limba maternă , pentru a comunica; c) accesibilitate -accesul neîngrădit al persoanelor surde și/sau hipoacuzice la informații și servicii publice, precum asistență medicală, ocuparea forței de muncă, asistență socială sau orice alte servicii publice, prin intermediul interpretării	Pentru o reglementare corectă. Pentru o reglementare clară. Pentru o reglementare clară.

<p>semnelor și a subtitrării;</p> <p>d) Egalitatea de șanse pentru ocuparea forței de muncă — limba semnelor este o competență pentru comunicarea și furnizarea de interpreți astfel încât persoanele surde sau cu deficiențe de auz să aibă acces la locuri de muncă care să reflecte interesul și competența lor, principalele obstacole în ocuparea forței de muncă decurgând din mediile de lucru inaccesibile;</p> <p>e) Limbă egală — limba semnelor este un mijloc lingvistic pentru a transmite gânduri, idei, emoții, având sintaxă, morfologie și structură proprie, îndeplinind toate caracteristicile pentru a defini națiunea de limbă;</p> <p>f) Educație bilingvă — este o abordare social-culturală a folosirii limbii semnelor ca limba de predare în toate disciplinele, în combinație cu predarea citirii și scrierii limbii folosite în țară sau în societate;</p> <p>g) Participare egală - accesul în mod egal la viața socială, culturală, economică și politică, fiind asigurate condițiile ca persoanele surde să poată participa în toate procesele de luare a deciziilor cu privire la viața lor;</p> <p>h) Învățarea pe tot parcursul vieții - accesul la educație, formare și dezvoltare profesională continuă pentru obținerea și păstrarea unui loc de muncă și în câștigarea unui venit care să permită existența independentă;</p>	<p>LSR și a subtitrării;</p> <p>d) egalitatea de șanse pentru ocuparea forței de muncă - LSR reprezintă o competență pentru comunicarea și furnizarea de interpreți autorizați, astfel încât persoanele surde și/sau hipoacuzice să aibă acces la locuri de muncă potrivit interesului și competenței lor;</p> <p>e) limbă egală - LSR este un mijloc lingvistic pentru a transmite gânduri, idei, emoții, având sintaxă, morfologie și structură proprie, îndeplinind toate caracteristicile ce definesc noțiunea de limbă;</p> <p>f) educație bilingvă - folosirea LSR ca limbă de predare în toate disciplinele, în combinație cu predarea citirii și scrierii limbii române.</p> <p>g) comunicare bilingvă - sistem sau mijloc de comunicare folosit de persoanele surde și/sau hipoacuzice care implică LSR, labiolectura, exprimare verbală și alte asemenea modalități de comunicare.</p> <p>h) LSR este limbă de sine stătătoare, compusă din semne manuale combinate cu gestică, mimica feței, cuvinte rostite fără sunete și cu structură, lexic și reguli gramaticale proprii, utilizat de comunitățile de surzi din România. LSR reprezintă pentru persoanele surde și/sau hipoacuzice un instrument de comunicare, un instrument de gândire, un instrument de învățare, precum și un instrument de construire a identității;</p>	<p>Pentru o reglementare clară.</p> <p>Pentru o reglementare clară.</p>
--	---	---

		<p>i) participare egală - accesul în mod egal la viața socială, culturală, economică și politică, fiind asigurate condițiile ca persoanele surde și/sau hipoacuzice să poată participa la toate procesele de luare a deciziilor cu privire la viața lor;</p> <p>j) învățare pe tot parcursul vieții - accesul la educație, formare și dezvoltare profesională continuă pentru obținerea și păstrarea unui loc de muncă și în câștigarea unui venit care să permită existența independentă.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	
4	<p>Art.3. - Comunitatea persoanelor care folosește limba semnelor reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a se folosi, de a păstra, de a dezvolta, de a întreține cultura surzilor, de a spori și de a moșteni limbajul semnelor.</p>	<p>Art.3. - Comunitatea persoanelor care folosesc LSR reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a folosi, păstra, dezvolta și întreține cultura surzilor, de a spori și moșteni propria limbă maternă.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	Pentru o reglementare clară.
5.	<p>Art.4. - În colaborare cu asociațiile și organizațiile care reprezintă drepturile persoanelor surde și cu deficiențe de auz, Guvernul României va promova și va susține o politică de promovare culturală, profesională în beneficiul persoanelor surde și hipoacuzice.</p>	<p>Art.4. - Guvernul României, în colaborare cu asociațiile și organizațiile care reprezintă drepturile persoanelor surde și/sau hipoacuzice, inițiază și susține politici publice de promovare culturală, profesională în beneficiul acestor persoane.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	Pentru o reglementare clară.
6.	<p>Art.5. - Persoanele surde și hipoacuzice au dreptul să folosească limbajul semnelor în raporturile cu autoritățile administrației centrale și locale pentru a-și exercita totalitatea drepturilor cetățenești.</p> <p>(1) Autoritățile administrației centrale și locale au obligația de a pune gratuit la dispoziția persoanelor surde și hipoacuzice interpreți</p>	<p>Art.5. (1) Persoanele surde și/sau hipoacuzice au dreptul să folosească LSR în raporturile cu autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private, pentru a-și exercita drepturile cetățenești.</p> <p>(2) Autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private, au obligația de a pune</p>	Pentru precizia reglementării și corelarea cu prevederile Legii nr.448/2006.

	<p>autorizați, conform legislației, în limba semnelor române.</p> <p>(2) Accesul la interpret în limba semnelor se acordă la cerere sau din oficiu, pe baza actelor doveditoare.</p>	<p>gratuit la dispoziția persoanelor surde și/sau hipoacuzice, interpreți autorizați în LSR, conform legislației în vigoare.</p> <p>(3) Accesul la interpret autorizat în LSR se acordă la cerere sau din oficiu.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	
7.	<p>Art.6.- Predarea Limbei Semnelor Române și predarea prin Limba Semnelor, ca prima limbă, este facultativ și de drept, de la grădiniță până la Universitate. Statului îi revine obligația de a asigura mijloacele necesare care să răspundă în acest sens nevoilor persoanelor surde sau cu deficient de auz și ale familiilor din care acestea provin.</p> <p>(1) Predarea Limbei Semnelor Române și prin Limba Semnelor Române este asigurată de profesori surzi sau fără deficiențe de auz, care au urmat cursuri de formare și au obținut calificarea pentru utilizarea Limbei Semnelor Române, conform legislației.</p> <p>(2) Ministerul Educației Naționale va lua toate măsurile necesare ca Limba Semnelor Române să devină disciplină universitară.</p>	<p>Art.6.- (1) Predarea LSR, ca prima limbă, este facultativă, de la grădiniță până la facultate, statului român revenindu-i obligația de a asigura mijloacele necesare care să răspundă în acest sens nevoilor persoanelor surde și/sau hipoacuzice și familiilor din care acestea provin.</p> <p>(2) Predarea LSR este asigurată de profesori surzi sau fără deficiențe de auz, care au urmat cursuri de formare și au obținut calificarea pentru utilizarea LSR, conform legislației în vigoare.</p> <p>(3) Ministerul Educației și Cercetării autorizează și acreditează programe de studii universitare pentru disciplina LSR, la solicitarea instituțiilor de învățământ superior.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	Pentru o reglementare clară și pentru a nu încălca autonomia universitară.
8.	<p>Art.7.- Ministerul Educației Naționale va lua toate măsurile necesare pentru a asigura dreptul copiilor și elevilor surzi de a învăța, de a se instrui și a susține examenele școlare în Limba Semnelor Române.</p> <p>(1) Elevilor surzi sau cu deficiențe de auz, înscriși în învățământul de masă, li se asigură, la cerere, dreptul de a susține examenele în limba maternă, respectiv Limba Semnelor Române. Cererea se depune la conducerea instituției de învățământ cu cel puțin 60 de zile înaintea susținerii examenului.</p>	<p>Art.8.- (1) Statul român garantează și asigură copiilor și elevilor surzi și/sau hipoacuzici dreptul de a învăța, de a se instrui și de a susține examenele școlare în LSR.</p> <p>(2) Elevilor surzi și/sau hipoacuzici înscriși în învățământul de masă li se asigură, la cerere, dreptul de a susține examenele în limba maternă, respectiv LSR, cu condiția depunerii cererii la conducerea instituției de învățământ cu cel puțin 60 de zile înaintea susținerii examenului.</p> <p>(3) Elevilor surzi și/sau hipoacuzici care susțin</p>	Pentru o reglementare clară.

	<p>(2) Elevilor surzi sau cu deficiențe de auz care susțin probe la limba română, în scris, indiferent de forma de învățământ, li se vor asigura, pentru examinare, profesori cunoscători ai Limbii Semnelor Române.</p> <p>(3) În cadrul grădinițelor și al școlilor speciale se va folosi Limba Semnelor Române și sistemele de comunicare bilingve.</p> <p>(4) Predarea în școlile speciale se poate face numai de cadre didactice autorizate de către instituțiile abilitate sau care au absolvit cursuri de învățământ superior pentru învățarea Limbii Semnelor Române.</p> <p>(5) Predarea prin metoda bilingvă atât în grădinițe, cât și în școli, se poate face doar de persoane care și-au însușit și s-au specializat în predare cu metode bilingve.</p>	<p>probe la limba română, în scris, indiferent de forma de învățământ, li se asigură, pentru examinare, profesori cunoscători ai LSR.</p> <p>(4) În cadrul grădinițelor și al școlilor speciale se folosesc LSR și mijloacele și/sau sistemele de comunicare bilingvă.</p> <p>(5) Predarea în școlile speciale se poate face numai de cadre didactice autorizate de către instituțiile abilitate sau care au absolvit cursuri de învățământ superior pentru învățarea LSR.</p> <p>(6) Predarea prin metoda bilingvă atât în grădinițe, cât și în școli, se poate face doar de către persoane specializate în predare cu metode bilingve.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	
9.	<p>Art.8.- Persoanele surde sau cu deficiențe de auz au dreptul, la cerere, sa fie asistate de un interpret autorizat în limba semnelor române pentru susținerea examenului examinarea în vederea obținerii carnetului de șofer, în situații care implică instanțe de anchetă și de judecată.</p>	<p>Art.8.- Persoanele surde și/sau hipoacuzice au dreptul, la cerere, sa fie asistate de un interpret autorizat în LSR pentru susținerea examenului în vederea obținerii carnetului de șofer, precum și în situații care implică instanțe de anchetă și de judecată.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	Pentru o reglementare clară.
10.	<p>Art.9.- În termen de doi ani de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentei legi, toate ministerele și instituțiile subordonate acestora sunt obligate să și armonizeze propria legislație cu prevederile acestei legi și să ia toate măsurile necesare pentru a respecta dreptul persoanelor surde și hipoacuzice de a folosi Limba Semnelor Române în relația cu instituțiile statului român.</p>	<p>Art.9.- În termen de 2 ani de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentei legi, toate ministerele și instituțiile subordonate acestora sunt obligate să coreleze propria legislație cu prevederile acestei legi și să ia toate măsurile necesare pentru a respecta dreptul persoanelor surde și/sau hipoacuzice de a folosi LSR în relația cu instituțiile statului român.</p>	Pentru o clară reglementare.

		Autor: Comisia pentru drepturile omului	
11.	<p>Art.10.- Instituțiile statului, autoritățile administrației centrale și locale care nu respectă prevederile acestei legi vor suporta rigorile legii.</p> <p>(1) Instituția care verifică respectarea dispozițiilor acestei legi este Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile teritoriale.</p> <p>(2) Agenția Națională Pentru Plăți și Inspecție Socială are obligația dea prezenta Guvernului anual un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor acestei legi de către instituțiile statului și autoritățile administrației centrale și locale.</p> <p>(3) Nerespectarea dispozițiilor acestei legi se sancționează cu amenda de la 10.000 lei la 20.000 lei.</p>	<p>Art.10.- (1) Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 10.000 lei la 20.000 lei.</p> <p>(2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile teritoriale, verifică respectarea dispozițiilor prezentei legi și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute la alin.(1).</p> <p>(3) Anual, Agenția Națională Pentru Plăți și Inspecție Socialăprezintă Guvernului, un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor prezentei legi, de către entitățile publice și private.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	Pentru precizia reglementării și corelarea cu prevederile Legii nr.448/2006.
12.	<p>Art.11.-La data intrării în vigoare a prezentei legi, toate actele normative în vigoare pe aceasta tema se abrogă.</p>	<p>Art.11.-La data intrării în vigoare a prezentei legi, orice dispoziție contrară se abrogă.</p> <p>Autor: Comisia pentru drepturile omului</p>	Pentru o reglementare clară.

<p>13.</p>	<p>ANEXĂ</p> <p>1) In sensul prezentei legi prin:</p> <p>a) persoane surde și hipoacuzice - orice persoană surdă sau cu deficiențe de auz, care pentru a comunica utilizează limba semnelor române și un sistem de comunicare bilingv;</p> <p>b) limba semnelor române este folosită de persoanele surde și cu deficient de auz și este compusă din semne vizuale, cu o gramatică și norme proprii, fiind o limbă naturală de sine stătătoare;</p> <p>c) sistem de comunicare bilingv - mijloace de comunicare folosite de persoanele surde și hipoacuzice care implica limba semnelor române, labiolectura, exprimare verbală.</p>	<p>Se elimină.</p>	<p>S-a reglementat în art.2.</p>
-------------------	---	---------------------------	----------------------------------